

PAINT HORSE CLUB ČESKÉ REPUBLIKY, o.s.

Palackého 133, 76502 Otrokovice

www.czpha.cz

ŘÁD OCHRANY ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÝCH VYSTOUPENÍCH ZVÍŘAT NA ZÁVODECH PHC ČR, a to v disciplínách westernových, anglických a halterových

I.

Název a sídlo osoby pořádající veřejné vystoupení

1. Tento řád ochrany zvířat při veřejných vystoupeních je zpracován a určen pro Paint Horse Club České republiky, o.s., se sídlem Palackého 133, 76502 Otrokovice, IČ: 62076175 (dále jen PHC ČR).
2. PHC ČR, jenž je organizátorem veřejného vystoupení v souladu s ustanoveními zák. č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vydává po projednání a schválení Ministerstvem zemědělství tento „Řád ochrany zvířat při veřejných vystoupeních zvířat na závodech PHC ČR, a to v disciplínách westernových, anglických a halterových“ (dále jen „Řád“).

II.

Účel a cíle řádu

1. Účelem Řádu je metodicky stanovit podmínky ochrany zvířat a pravidla provádění opracování, předvádění a sportovního využití koní plemene Američan Paint Horse podle současných požadavků na ochranu zvířat.
2. Řád a jeho ustanovení se vztahují na činnosti v rámci veřejných vystoupení organizovaných PHC ČR a jeho platnými členy, jež jsou specifikovány v příloze Řádu.
3. Řád nenahrazuje ustanovení a podmínky souvisejících právních předpisů, především pak zákony č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

III.

Pořadatel veřejného vystoupení

1. Pořadatel při pořádání veřejného vystoupení předkládá místně příslušné Krajské veterinární správě žádost o stanovení veterinárních podmínek pro veřejné vystoupení. Součástí žádosti je prohlášení o platnosti tohoto Řádu. Po stanovení veterinárních podmínek a odsouhlasení prohlášení o platnosti Řádu je předložena žádost o souhlas k pořádání veřejného vystoupení i na místně příslušnou obec.
2. Odpovědnou osobou zodpovídající jako pořadatel za dodržování a kontrolu Řádu a

- zabezpečení ochrany a péče o zvířata při přípravě a průběhu veřejného vystoupení je určen showmanager, jehož jmenuje prezídium klubu (dále jen „pořadatel“).
3. Pořadatelem při veřejném vystoupení může být pouze osoba s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o zvířatech, aby byla schopna:
 - a) rozpoznat příznaky špatného zdravotního stavu zvířat
 - b) rozpoznat změny v chování zvířat
 - c) určit vhodnost prostředí k zachování zdraví a pohody zvířat
 - d) manipulovat bezpečně se zvířaty
 - e) zabezpečit ochranu zvířat při veřejném vystoupení po organizační stránce.
 4. Pořadatel je povinen:
 - a) kontrolovat dodržování Řádu v místě jeho konání, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností stanovených Řádem, a při zjištění závad je povinen zjednat nápravu
 - b) mít po dobu konání veřejného vystoupení tento Řád k dispozici v písemné formě a na vyžádání jej předložit účastníkům nebo orgánům ochrany zvířat.

IV.

Druhy zvířat účastnících se veřejného vystoupení

1. Pro účely Řádu je stanoven maximální počet a druhy zvířat používaných na veřejných vystoupeních pořádaných PHC ČR takto:
 - 120 koní
 - 15 poníků (dále jen „koně“)
 - 40 ks mladého skotu v hmotnosti nad 150 kg.
2. Specifikace zvířat účastnících se veřejného vystoupení:

koně: veřejných vystoupení pořádaných PHC ČR podle tohoto Řádu se mohou účastnit:

 - v halterových soutěžích (na ohlávce): zdraví koně v dobré kondici ve věku 1 a více let
 - v jezdeckých soutěžích: zdraví koně v dobré kondici ve věku 3 a více let

skot: pro dobytkařské disciplíny se půjčuje od chovatelů v místě konání veřejného vystoupení, a to v počtu, kdy na každé 3 soutěžící bude k dispozici minimálně jeden kus skotu. V disciplínách vyžadujících označení dobytčete číslem tak bude učiněno bezbolestným a zdravím neškodným způsobem, např. barevným sprejem, obojkem atd. Telata musí pocházet z venkovního chovu, minimální hmotnost bude 150 kg. Při zjevné únavě či zranění některého kusu je pořadatel povinen jej neprodleně nahradit. Mimo soutěž musí být skotu zajištěno zázemí zaručující základní potřeby a pohodu.
3. Veřejných vystoupení se nesmí zúčastnit:
 - kůň nemocný či zraněný nebo s podezřením na onemocnění, které by ovlivnilo jeho výkon nebo mu působilo bolest, utrpení nebo poškození zdravotního stavu.
 - kůň pod vlivem zakázaných látek (dopingu) nebo kůň, jehož předvádějíci/ majitel odmítl podrobit vyšetření, které je požadováno k prokázání těchto látek v organismu.
 - kůň s poruchou zraku na obou očích nebo slepý na jedno oko. Takto postižený kůň se může účastnit pouze po odborném vyšetření veterinárním lékařem a s jeho souhlasem.
 - zvíře, jehož kondice neodpovídá předpokládané zátěži
 - kůň se zákrokem podle § 4 odst. 1 písm. g) zákona 246/1992 Sb. na ochranu zvířat

proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, především koně s kupírovanýma ušima a ocasem.

- kůň, jemuž byly končetiny nebo jejich části dočasně či trvale znecitlivěny nebo přecitlivěny,
- kůň s permanentní tracheotomickou kanylou či speciálními pomůckami, např. rozšiřovačem nozder, podvázáním jazyka, apod.).
- klisny po čtvrtém měsíci březosti nebo s neodstaveným hříbětem.
- skot s hmotností nižší než je stanovené minimum, vyčerpaný nebo ve špatné kondici, nemocný, resp. léčený, zraněný nebo jinak hendikepovaný např. poruchami zraku, březostí atd.
- zvířata dopravená na veřejné vystoupení nevhodným způsobem, přepravním prostředkem nebo za podmínek, které nejsou v souladu s tímto Řádem.
- účast klisen v říji se nedoporučuje.

V.

Prostory pro vystoupení a prostory k ustájení

1. Pořadatel v místě veřejného vystoupení před zahájením a v průběhu zajistí:

- a) kryté či nekryté kolbiště o minimálních rozměrech 45x20 metrů s hrazením, které minimalizuje riziko poranění zvířat. Rohy kolbiště jsou buď oblé nebo zaobleny příčnými zábranami o délce 1 metr. Povrch pracovní plochy se skládá z vrstvy sypkých materiálů písku, resp. pilin o síle více než 15 cm. Hrany použitých konstrukcí, překážek a pomůcek jsou zaoblené bez vyčnívajících předmětů. Pro vstup zvířat na kolbiště a odchod z něj slouží volný přístupový prostor o šířce minimálně 2 metry, bez cizích předmětů a překážek. Zvířata musí být navykána na typické zvuky a osvětlení kolbiště. Kolbiště musí být ohrazeno s možností uzavření. Při dobytkařských disciplínách musí být hrazení uzpůsobeno tak, aby nedošlo k úniku dobytčete z kolbiště. Kolbiště a opracoviště je propojeno s rozhlasem a kolbiště je spojeno vysílačkami s hlasatelnou.
- b) vhodné místo a vybavení pro vykládání zvířat (viz čl. VI, odst. 5)
- c) aby prostor pro zvířata a jejich vybavení minimalizoval riziko jejich poranění (vyloučení předmětů nebo ostrých hran na hrazeních, použitých přepážkách a pomůckách atd). Před zahájením činnosti se zvířaty provede pořadatel kontrolu prostoru, tak aby byla zabezpečena bezpečnost zúčastněných zvířat
- d) dostatek prostoru k tomu, aby zvířata mohla v místě odpočinku zaujmout odpovídající přirozený postoj, v případě potřeby byla oddělena přepážkami chránícími je, a není-li stanoveno dále jinak, měla odpovídající prostor pro ležení, tato místa pro zvířata pořadatel předem určí a vyznačí
- e) zabezpečení zvířat před nepříznivým počasím a výraznými rozdíly v klimatických podmínkách
- f) kontrolu v případě umístění zvířat ve stáji či uzavřeném prostoru stanu větrání s dostatečným objemem vzduchu podle jednotlivých kategorií a udržování čistoty prostředí
- g) vymezení vhodných prostor pro případné předvádění a přípravu zvířat na jednotlivé disciplíny, s dostatečně velkým prostorem tak, aby činnost se zvířaty byla bezpečná a nebylo nutné s nimi manipulovat způsobem vyvolávajícím utrpení
- h) dostatek vhodného krmiva pro jednotlivé druhy zvířat (pro koně: 15 kg/ks a den sena, mladý skot: 20 kg/ks a den sena nebo výběh s pastvou), dostatečný zdroj zdravotně nezávadné vody (předpokládaná spotřeba napájecí vody na den a kus je u koní 45 litrů, u skotu 40 litrů vody); jaderné krmivo, nádoby na krmení a pomůcky k napájení si obstarává majitel koně nebo skotu; pokud nemají zvířata trvalý přístup k vodě, napájí se minimálně 3krát denně;

krmení je předkládáno minimálně 1krát denně, skotu se doporučuje podávat seno podle chuti do žebřin

- i) dostatek materiálu k podestlání zvířat, v areálu je ve stájích podestláno podestýlkou z pilin a slámy, která se mění každodenně, pevné výkaly jsou odstraňovány okamžitě
- j) veterinární péči a prostor pro případnou izolaci poraněných nebo nemocných zvířat
- k) podle rozsahu akce odpovídající počet osob – asistentů, zajišťujících organizaci a kontrolu průběhu veřejných vystoupení, jejich viditelné označení (znakem PHC ČR)
- l) pomocné prostory pro skladování krmiva, podestýlky, případně napájecí vody, pokud není dostupný zdroj (veřejný vodovod apod.)
- m) vymezené prostory pro parkování dopravních prostředků, přepravních kontejnerů pomocného vybavení tak, aby bylo minimalizováno riziko možného utrpení zvířat, která se účastní veřejného vystoupení
- n) vymezené prostory pro návštěvníky nebo jiné osoby, které se vystoupení účastní, a organizuje v nich činnost, tak aby nebyla ohrožena jejich bezpečnost a bylo minimalizováno riziko možného utrpení zvířat, která se účastní veřejného vystoupení
- o) nástroje a pomůcky k okamžitému poskytnutí první pomoci a vyprošťovací nářadí odpovídající druhu zvířat, jakož i nástroje k okamžitému omráčení a vykrvení hospodářského zvířete při nutné porážce
- p) kontrolu zvířat a technologických zařízení nejméně 1x denně. Odstranění zjištěných závad zajistí v co nejkratší době tak, aby nebylo ohroženo zdraví a život zvířat
- q) pro zajištění prohlídky zvířat v kterékoli době stabilní nebo mobilní osvětlení, které umožní důsledné provedení prohlídky

2. Zvířata se musí pohybovat v pořadatelem určených prostorách a nesmí vcházet do prostor pro diváky. Před vystoupením se zvířata soustředí na místě určeném pořadatelem.

3. Pořadatel zajišťuje pro koně zastřešené boxy rozměru 3 x 3 m. V případě náhradního ustájení koní musí být dodrženy následující parametry:

1 a. KONĚ – rozměry při vazném ustájení

kůň nad 400 kg ž.hm.	min. plocha (m ² .ks ⁻¹)	minimální rozměry stání		krmný žlab	
		šířka (mm)	délka (mm)	výška (mm)	minimální šířka (mm)
řadová stání	4,5	1500	2750	650-1000	650
individuální stání	4,5	1800	2750		

1 b. KONĚ – rozměry při volném ustájení

kategorie koní	minimální plocha (m ² . ks ⁻¹)	minimální rozměry kotce (boxu) ¹⁾	
		šířka (mm)	délka (mm)
kůň do 200 kg ž.hm.	6	2000	2000
kůň 200-400 kg ž.hm.	7	2500	2500
kůň 400-500 kg ž.hm.	8	3000	3000
kůň nad 500 kg ž.hm.	9	3000	3000

Vysvětlivky k tabulkám:

1) musí být zachován minimálně jeden ze stanovených minimálních rozměrů, a součin šířky délky stání musí vždy splňovat požadavek na jeho minimální plochu

2) podle výšky loketního kloubu, jeho růstu a věku

4. V případě umístění skotu v kotech se podestýlá slámou nebo pilinami. Podestýlka se musí udržovat suchá a čistá. Zvířata ve stáji nesmějí být vystavena špatným mikroklimatickým podmínkám, jako je stojatý vzduch, průvan nebo vlhkost. Zejména je třeba dbát na to, aby se v prostoru, kde jsou zvířata umístěna, nehromadil prach a škodlivé plyny a aby byla zajištěna cirkulace vzduchu.

SKOT rozměry kotců

<i>skupinový kotec</i>		
<i>plocha lehárny min. (m² · ks⁻¹)</i>	<i>šířka krmného místa min. (mm)</i>	<i>hloubka krmiště min. (mm)</i>
5,00	700	2800

5. Mimo soutěže musí být telata umístěna tak, aby netrpěla nepříznivými povětrnostními vlivy (sluneční záření, převládající větry) s možností využití stínu přirozeného porostu, případně přístřešku nebo ustájení v kotcích; naháněcí uličky a vstup do kolbiště musí být široké minimálně 1,5 m.

VI.

Přeprava zvířat na veřejná vystoupení

1. Zvířata lze přepravovat pouze v dopravních prostředcích, které jsou konstruovány tak, aby technicky zabezpečily pohodu zvířat, minimalizovaly možnost jejich zranění při přepravě, umožňovaly pravidelnou kontrolu stavu zvířat a jejich pohody a splňovaly technické požadavky a měly stanovené vybavení
2. Dopravní prostředky musí být vybaveny zdrojem světla, včetně světla mobilního, který umožní pravidelnou kontrolu zvířat nebo péči o ně. Přepravce zajistí, aby před každou přepravou byl přepravní prostředek čistý a ve stanovených termínech (není-li stanoveno jinak – čtvrtletně) vydezinfikovaný, a vede o tom záznamy
3. V prostorech přepravních prostředků, v nichž jsou přepravována zvířata, se nesmí manipulovat s volným ohněm, nesmí být současně přepravovány předměty, které by mohly nepříznivě ovlivnit pohodu zvířat nebo poškodit jejich zdraví, zejména látky dráždivé a hořlaviny
4. Pokud jsou zvířata v přepravním prostředku uvázána, má být provaz nebo jiný vazný prostředek dostatečně pevný aby se během přepravy nepřetrhl, a dostatečně dlouhý aby v případě potřeby umožňoval zvířatům přijímání krmiva a vody. Uvázání musí být provedeno tak, aby nedošlo ke škrcení nebo poranění. Uvázání řetězem se neprovádí.
5. K naložení a vyložení zvířete z dopravního prostředku se používají jen místa a zařízení k tomu určená, můstky, rampy, lávky nebo pohyblivé nakládací a vykládací plošiny, jejichž sklon nepřesahuje 20 stupňů, výškové nerovnosti nepřesahují 20 cm a mezery v podlaze nebo mezi dvěma podlahami znemožňují vsunutí končetiny; zařízení jsou opatřena protiskluzovou podlahou a bočním hrazením zabraňujícím pádu zvířete.
6. Při vzdálenosti do místa začátku svého působení, přesahující dobu k jejímu zdolání na koni v chodu klus 5 hodin je třeba, aby se jezdec dostavil do stanoveného místa minimálně 2 hodiny

předem a umožnil po tuto dobu koni odpočinek v klidu nebo při provádění. Stejná zásada platí i pokud je použit přepravní prostředek a přeprava zvířat v silničním nebo železničním přepravním prostředku trvá 5 hodin. Dobu odpočinku je třeba přiměřeně volit i při kratších intervalech cesty nebo přepravy. Nejdélší doba pro vnitrostátní přepravu bez přestávky nesmí přesáhnout 8 hodin, počínaje dobou umístění zvířete na dopravní prostředek. V tomto intervalu má být poskytnuta minimálně 1 hodinová přestávka na napojení a odpočinek koně.

7. Při mezinárodní přepravě zvířat je třeba volit trasu přepravy tak, aby trvala co nejkratší dobu, případně je nezbytné dodržet povinně stanovené zastávky minimálně po 8 hodinách. Pro mezinárodní přepravu koní komerčního charakteru je nezbytné zpracovat předepsaným způsobem, v souladu s ustanovením předpisů „Plán cesty“, který je nezbytným dokumentem a který přepravce předkládá před výjezdem v místě chovu koně a následně příslušným orgánům veterinární služby země tranzitu nebo dovozu.
8. Po ukončení vystoupení nebo opracování se doporučuje (2 – 8 hod v souvislosti s absolvovanou zátěží) ponechat zvířata uklidnit a odpočinout a pak zahájit přepravu. Přeprava silničními přepravními prostředky vyžaduje od zvířat určitou fyzickou námahu (napětí příslušných svalů), otřesy a vibrace přepravního prostředku negativně působí na pohybový aparát.
9. Při nakládání, vykládání, přemísťování a usměrňování zvířat mohou být používány jen pomůcky určené k tomuto účelu a způsobem, aby zvířeti nepůsobily zbytečnou bolest a utrpení. Je zakázáno zvíře bít, kopat nebo vykonávat tlak na zvlášť citlivá místa, včetně očí a pohlavních orgánů, drtit, kroutit nebo lámat zvířeti ocas stejně jako zvedat zvířata tahem za ušní boltce, končetiny apod. Zvířata se doporučuje na manipulaci při nakládce, přepravě a vykládce postupně navykat.
10. Ihned, nejpozději však do 1 hodiny po příjezdu, jsou všechna zvířata umístěna do pořadatelem vymezených ustájovacích prostor.

Požadavky na velikost prostor pro přepravu vybraných druhů zvířat

Silniční a železniční přeprava koní

		<i>minimální podlahová plocha na jedno zvíře v m²</i>	<i>minimální rozměry stání na jedno zvíře v m</i>
<i>dospělí koně</i>		<i>1,75</i>	<i>0,7 × 2,5</i>
<i>koně ve stáří 12- 24 měsíců</i>	<i>cesta do 48 hodin</i>	<i>1,20</i>	<i>0,6 × 2,0</i>
	<i>cesta nad 48 hodin</i>	<i>2,40</i>	<i>1,2 × 2,0</i>
<i>poníci (výška do 144 cm)</i>		<i>1,00</i>	<i>0,6 × 1,8</i>

Minimálně 5 dospělých koní bude vždy odděleno stabilním oddělovacím prvkem, který sahá k podlaze přepravního prostředku a od výšky 120 cm může být přerušen, nebo začíná minimálně 60 cm nad podlahovou plochou přepravního prostředku a je vysoký nejméně 60 cm. Uvedené hodnoty se mohou u dospělých koní a poníků odlišovat nejvýše o 10% a u mladých koní a hříbat o 20% v závislosti nejen na hmotnosti a vzrůstu, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané délce cesty.

Poznámka: Podmínky pro leteckou přepravu koní stanovuje mezinárodní dohoda IATA

Silniční a železniční přeprava skotu

<i>kategorie zvířat</i>	<i>přibližná hmotnost zvířat v kg</i>	<i>minimální podlahová plocha na jedno zvíře v m²</i>
<i>středně velká telata</i>	<i>150</i>	<i>0,40 – 0,70</i>
<i>těžká telata</i>	<i>200</i>	<i>0,70 – 0,95</i>
<i>středně velký dospělý skot</i>	<i>325</i>	<i>0,95 – 1,30</i>

Nejvýše 15 telat nebo nejvýše 6 dospělých jedinců při příčném naložení nebo až 8 dospělých jedinců při přepravě ve skupině bude odděleno stabilním oddělovacím prvkem. Uvedené počty se mohou měnit v závislosti na hmotnosti a věku, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané době cesty.

11. Není dovoleno přepravovat

- klisny po 4. měsíci březosti a klisny s neodstaveným hříbětem
- dospělé hřebce a klisny v jedné skupině
- býčky a jalovice v jedné skupině
- dospělé hřebce ve skupinách, pokud v nich nebyli chováni minimálně měsíc před přepravou.

VII.

Manipulace se zvířaty – popis a charakteristika činností prováděných se zvířaty

1. V popisu disciplín, v nichž jsou koně a skot na veřejných vystoupeních PHC ČR předváděni, jsou použity tyto technické pojmy:
 - krok (walk) – přirozený čtyřdobý pravidelný chod. Kůň se pohybuje přímo vpřed, je pozorný, má rovnoměrnou délku kroku odpovídající jeho velikosti a stavbě těla.
 - klus (jog) – diagonální dvoudobý chod, kdy se kůň pravidelně pohybuje z jednoho diagonálního páru nohou na druhý. Kůň jde přímo vpřed v pravidelném rytmu.
 - prodloužený klus (extended trot) – diagonální dvoudobý chod, kdy prodloužení je dosaženo prodloužením délky kroku, nikoli zrychlením. Prodloužení nesmí být na úkor čistoty chodu.
 - cval (lope) – rytmický třídobý chod, kdy při jízdě na levou ruku kůň cválá na levou nohu a naopak. Čtyřdobý chod nebo cval na špatnou nohu je nesprávný. Pohyb koně je přirozený a uvolněný.
 - popis jednotlivých disciplín – viz příloha.

VIII.

Zařízení, vybavení, pomůcky pro manipulaci, předvádění nebo jinou činnost se zvířaty

1. Zvířata mohou být předváděna až po absolvování přiměřeného výcviku a navyknutí na podmínky veřejného vystoupení na krytém či nekrytém kolbišti. Jezdec/ předvádějící odpovídá za to, že jím použitá výstroj a pomůcky jsou v takovém stavu, že zvíře nezraňují, nepoškozují nebo mu nezpůsobují bolest. Při takové závadě výstroje, která by mohla způsobit zvířeti utrpení, je jezdec/ předvádějící povinen své vystoupení okamžitě ukončit.
2. Výstroj a pomůcky použité při předvedení koní na veřejném vystoupení PHC ČR musí být přiměřené stavbě těla, věku a výkonnosti koně a účelu, k němuž jsou určeny, v žádném případě nesmí působit poškození nebo poranění.

3. Přípustná výstroj:

A. uždění:

- a) hackamore (*bosal*) – typ uždění bez udidla, nánosník ze surové kůže opletený koženými řemínky. Vyrobeno z pletené surové či činěné kůže nebo provazu má u lícní kosti průměr maximálně 1,9 cm. Mezi nosem koně a bosalem musí být po straně prostor na minimálně 2 prsty, asi 3,8 cm. Je nepřipustné použití kovu pod čelistí koně nebo na nose. Mechanické hackamore není povoleno.
- b) stihlové udidlo (*snaffle bit*) – všechny typy musí mít vnější průměr kroužku větší než 5,1 cm, ale ne větší než 12,2 cm. Udítko musí být okrouhlé, bez hran a z kovu, nepotažené, a o průměru aspoň 7,9 mm, měřeno 2,5 cm od koutku huby, a musí se postupně ke středu zužovat. Může být vykládané, ale bez hran, nebo obalené latexovou gumou. Udítko může sestávat ze 2 nebo 3 kusů. Tvoří-li udítko 3 kusy, pak spojovací kroužek nesmí mít průměr větší než 3,2 cm nebo spojovací plochý dílek nesmí být delší než 5 cm a má šířku 9,5-19 mm a musí ležet v hubě koně naplocho.
- c) pákové udidlo (*bit*): s pevným nebo děleným udítkem a s táhly, které působí na principu páky. Celková délka udidla je maximálně 21,5 cm. Táhla páky mohou být pevná nebo otočná. Udítko musí být okrouhlé, bez hran a nepotažené, o průměru 8-19 mm měřeno 2,5 cm od koutku kuby. Může být vykládané, ale i hladké nebo potažené latexovou gumou. Směrem dolů od udítka nesmí být žádné výčnělky a výstupky. Udítko může být tvořeno dvěma nebo třemi kusy. Tvoří-li udítko 3 kusy, pak spojovací kroužek, nesmí mít průměr větší než 3,2 cm nebo spojovací plochý dílek nesmí být delší než 5 cm a má šířku 9,5-19 mm a musí ležet v hubě koně naplocho. Je-li udítko tvořeno jen jedním kusem a je prohnuté směrem k patru, pak výška tohoto prohnutí nesmí přesáhnout 8 cm.

Povolený podbradní řetízek je povinný jak při použití stihlového, tak pákového udidla a může být kožený nebo z lehkého kovu, musí být aspoň 1,3 cm široký a ležet pod bradou naplocho. Dvojitý řetízek, který je propojený a účinkuje jako jeden, je povolen. Minimální vůle řetízku je 3 cm, resp. na vsunutí dvou prstů mezi řetízek a bradu koně.

Rozhodčí je oprávněn diskvalifikovat jakýkoli kovový nebo kožený řetízek, jenž považuje za příliš nehumánní. Rozhodčí může zakázat použití udidel nebo výstroje, kterou uzná za příliš ostrou. Udidla nelze fyzicky ani mechanicky měnit pro dosažení větší účinnosti a rozhodčí je může dle uvážení zakázat. Při známkách krve v hubě koně rozhodčí startujícího diskvalifikuje.

B. otěže

Povoleny jsou dělené otěže, spojené otěže nebo tzv. *romal*, kožené, žíněné nebo z jiných přírodních či syntetických materiálů. K udidlu jsou připojeny tak, aby v žádném případě nezpůsobovaly nepohodlí nebo zranění koně.

C. ostatní

- a) sedlo: westernové sedlo s hruškou, může být doplněno druhým podbřišníkem, který není pevně dotažený, a poprsníkem (pro westernové disciplíny); anglické sedlo (pro anglické disciplíny). Nezbytným doplňkem je sedlová deka.
- b) ohlávka: kožená či nylonová pro předvedení koně na ruce v halterových disciplínách, musí koni padnout a nezraňovat jej; vodítko kožené, žíněné či nylonové.
- c) uzdečka: kožená, pletená či nylonová, konstruovaná a nastavitelná tak, aby nepůsobila koni nepohodlí nebo jej nezraňovala.
- d) ostruhy s kolečky: nesmí koni způsobovat zranění, kolečko se musí otáčet kolem svého středu a musí od boty směřovat šikmo dolů a dozadu. Vnější průměr minimálně 3 cm, šířka kolečka minimálně 3 mm, zaoblené hrany. Ostny kolečka nesmí být špičaté.

- e) chrániče nohou, bandáže, zvony na kopyta. Musí být z takových materiálů a použity tak, aby koně nezraňovaly nebo mu nepůsobily bolest.
- f) martingal: jen v rychlostních disciplínách
- g) lonž: z přírodních či umělých materiálů, opatřená na konci kovovou karabinou
- h) bič lonžovcí: s pružnou rukojetí opletenou umělým či přírodním materiálem přecházejícím ve šlahounek. Ve vzdálenosti více než 20 cm od konce šlahounku už nesmí být uzly. Bič se používá nikoli jako donucovací prostředek ale jako korekční pomůcka nahrazující pomůcky jezdce. Proto je nezbytné:
 - koně vést především samotnou přítomností biče
 - omezit jeho použití na nezbytné minimum
 - nepoužít ho hrubou silou tak, aby koně zranil
 - používat ho pouze na zádi koně. Použití na hlavě je výslovně zakázáno.
- i) bičík: takové konstrukce a z materiálu, jenž koně nezraňuje, tzn. špička krytá šlahounekem či plácačkou o rozměrech 10x40 mm (maximum) až 10x22mm (minimum) bez vnitřního zpevnění. Povolená maximální délka biče je 760 mm a minimální průměr biče je 8 mm.
Podmínky použití bičíku:
 - je třeba ho koni před vlastním použitím ukázat
 - při použití jej vést ve směru pohybu a akce koně
 - použití za podbřišníkem omezit na nezbytné minimum
 - je zakázáno takové použití, které ovlivňuje rovnováhu či rychlost koně
 - ruka s bičíkem se nesmí dostat nad úroveň ramen jezdce
 - je zakázáno působit bičíkem zranění koně
 - je zakázáno použít bičík i poté, co kůň už reaguje na předchozí údery
 - není povoleno pokračovat v používání biče poté, co kůň zjevně nereaguje na předchozí použití biče.

4. Další pomůcky:

kování – jakýkoli běžný typ podkov odpovídající povrchu půdy a klimatickým podmínkám. Nesmí negativně ovlivnit zdraví a pohyb koně.

překážky skokové – překážky musí splnit následující požadavky:

- maximální povolená výška 150 cm
- maximální povolená šířka 2,20 m, u vodního příkopu 4,50 včetně odskokového prvku
- pevné překážky rozebíratelné pro případné uvolnění či rozebrání při pádu koně apod.
- břevna a ostatní části překážek jsou položena v hácích stojanů tak, aby se mohly volně otáčet. Háček proto musí mít hloubku minimálně 18 a maximálně 30 mm. U prken, branek, plotu, válců apod. musí být háčky otevřenější či ploché.

kužely – plastové dopravní kužely k vymezení orientačních bodů či překážek (vlnovka, couvání) v disciplínách

překážky pro trail –

- kavalety: kombinace 4 a více kavalet na zemi (vzdálenost 50-60 cm pro krok, 90-105 cm pro klus, 180 – 200 cm pro cval. Kavalety mohou být zvýšeny na maximum 25 cm od země.
- branka: musí být konstruována s minimálních rozměrech 120x120 cm a zajištěna proti pádu
- můstek/lávka: dřevěný, s výškou maximálně 32 cm a šířkou minimálně 90 cm, s pevnou konstrukcí a nepoškozený.

5. Zakázaná výstroj:

- drát nebo jiný materiál se stejnou pevností (plast, lanko atd.) bez ohledu na to jak silnou vrstvou nebo jakým způsobem je obalen.
- dvojitě uzdění
- podbradní řemínek/ řetízek užší než 1 cm a s ostrými hranami.
- průvlečné a jiné pomocné otěže
- třmeny s ostrými hranami
- jakékoli pomůcky fungující na principu elektrického impulsu
- ostruhy bez koleček nebo s kolečky menšími než 3 cm v průměru a s ostrými hroty
- jakékoli jiné nahodilé pomůcky, které nejsou součástí schválené výstroje.

6. Obecná omezení:

- jakékoli použití pomůcek využívajících elektrický impuls, pobízení ostruhami před podbršíšником či pobízení nevhodnými předměty, které nejsou součástí schválené výstroje, je Řádem zakázáno a považuje se za týrání zvířete,
- vázání či podvazování jazyka je zakázáno,
- použití jakýchkoli dalších pomůcek, které nejsou součástí schválené výstroje, je Řádem zakázáno a je důvodem k zákazu jízdy
- pro zabezpečení ochrany koní před poraněním a utrpením nelze použít následující a jim podobné druhy překážek

- pneumatiky a vraky vozidel,
- živá zvířata,
- zvířecí kůže, vycpaniny a uhynulá zvířata,
- plastové trubky a konstrukce (které se ve zlomu ostře štěpí a mohly by tak poranit koně),
- překážky z drátů a pletiva,
- houpačí nebo pohyblivé mosty a konstrukce,
- vodní nádrž s plovoucími nebo pohyblivými částmi,
- plameny, suchý led, tlakové nádoby (hasící přístroje) atd.,
- překážky využívající elektrické vodiče pod napětím,
- polena, tyče nebo jiné předměty naskládané na sebe tak, že mohou spadnout a způsobit koni utrpení.

IX.

Veterinární péče a zajištění první pomoci

První pomoc a veterinární péči poskytuje zvířatům chovatel. Pořadatel zajistí veterinární pohotovost s tím, že v případě potřeby bude veterinární lékař okamžitě k dispozici.

X.

Poučení osob o ochraně zvířat

1. Pořadatel provede poučení osob, které se aktivně zúčastní veřejného vystoupení zvířat, o tom, jak mají manipulovat se zvířaty, připravovat pomůcky nebo jiné vybavení a seznámí je se zásadami zabezpečení pohody a ochrany zvířat podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zdejších předpisů, a jeho prováděcích předpisů a tohoto Řádu.

2. Pořadatel zabezpečí zejména:

- a) aby bylo se zvířaty zacházeno klidně a rozhodně, a aby měla zvířata zabezpečenou pohodu; aby nebyla týrána a bylo minimalizováno riziko jejich poranění; aby při jakékoli manipulaci se zvířaty bylo vyloučeno jejich bití;
- b) aby nepovolané osoby nevykonávající službu neměly přístup do prostor, kde je pečováno o zvířata, nebo kde je vyhrazen prostor pro veřejné vystoupení
- c) vedení koní, skotu pomocí uzdečky nebo ohlávky opatřené vodícím řemenem, vodící šňůrou; k uvazování a vedení zvířat nesmí být používáno řetězu
- d) aby osoby zacházející se zvířaty k nim přistupovaly vždy až po upozornění hlasem, k ležícímu, nemocnému nebo poraněnému zvířeti se zvýšenou opatrností; aby byla zvláštní pozornost věnována zvířatům projevujícím se jako nebezpečná a při zacházení s nimi byly jištěny další osobou
- e) aby byl na místě dostatečný počet poučených osob během provádění speciálních úkonů, např. veterinárních zákroků, které provádí odborně způsobilá osoba
- f) aby byly při provádění speciálních úkonů u neklidných zvířat použity vhodné prostředky k fixaci zvířete, nebo aby byl veterinárním lékařem podán zklidňující preparát
- g) aby bylo zabezpečeno odborné ošetření kopyt a paznehtů v případě potřeby
- h) aby osoby manipulující se zvířaty věnovaly zvýšenou pozornost zvířatům v situacích doprovázených hlukem nebo jinými negativními podněty, braly na vědomí skutečnost, že zvířata obvykle přicházejí do neznámého prostředí, z různých skupin, nejsou na sebe navyklá a mohou projevit obranné reakce; zvýšenou péči je třeba věnovat zvířatům poraněným
- i) aby osoby předvádějící zvířata nebo manipulující se zvířaty na daném veřejném vystoupení potvrdily, že je majitel seznámil s předpisy na ochranu zvířat a s tímto Řádem. Záznam o poučení uchovává pořadatel po dobu 3 let a na vyžádání jej předkládá orgánům dozoru.

XI.

Důvody k zastavení veřejného vystoupení

1. Pořadatel je oprávněn a povinen:

- a) stanovit, aby zvířata, která svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních zvířat byla vyřazena z veřejného vystoupení
- b) nepovolit účast zvířatům specifikovaným tímto Řádem (čl. IV., odst. 3) a zamezit nevhodnému chování osob předvádějících zvířata nebo manipulujících se zvířaty; za takové chování se považuje zejména:
 - umístění předmětu do huby koně s cílem způsobit nepříjemný pocit či bolest.
 - uvázání koně v boxu, přepravníku, při lonžování či ježdění tak, že mu to přivodí nepříjemný pocit či bolest.
 - zapříčinění krvácení koně
 - použití nehumánních tréninkových metod, používání předmětů k úderům do nohou koně (barování)
 - použití nehumánní výstroje
 - použití jakékoli pomůcky, která omezuje nebo zabraňuje pohybu ocasu
 - použití dopingů nebo odepření zkoušky na doping
 - nedostatečné ovládání zvířete, např. u koně trhání udidlem nebo jiné hrubé zacházení
 - pokračování v činnosti s prokazatelně zchromlým zvířetem
 - nadměrné používání biče
 - zakázané použití ostruh působící klinicky zjevné změny

- použití nedovolených nebo poškozených pomůcek a výstroje zvířete, které mohou působit zvířeti utrpení.

c) z důvodů ochrany zvířat ukončit veřejné vystoupení v případě nevhodných klimatických podmínek, nebo nevhodného chování jak účinkujících tak diváků.

2. Porušení Řádu účastníkem oznámí pořadatel orgánům dozoru nad ochranou zvířat místně příslušné krajské veterinární správě.

3. Po ukončení veřejného vystoupení koní provede pořadatel kontrolu jejich stavu a při případném výskytu klinicky zjevného poranění způsobeného zjevně použitím nedovolených pomůcek nebo chováním jezdce odporujícího zákonu na ochranu zvířat proti týrání nebo ustanovením tohoto Řádu je tento kůň z další účasti na veřejném vystoupení vyloučen a musí být ošetřen.

XII.

Platnost a účinnost Řádu

1. Tento Řád je platný pouze ve znění schváleném Ministerstvem zemědělství a změny musí být projednány s Ministerstvem zemědělství a být schváleny.
2. Tento Řád nabývá platnosti a účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení Ministerstvem zemědělství.

V Otrokovicích, dne 23. ledna 2009

PŘÍLOHA

Popis jednotlivých disciplín

- HALTER – předvedení koní na ruce za účelem posouzení exteriéru a pozitivní kombinace plemenných a pohlavních znaků koní. Koně se předvádějí v kroku a klusu na ohlávce, hodnotí se i čistota chodů. Podle pohlaví, věkových skupin a typu zbarvení se dělí do dalších podskupin. Koně se předvádějí jen na ohlávce.

Startující nastupují jednotlivě.

- SHOWMANSHIP AT HALTER – předvedení koní na ruce v jednoduché úloze stanovené rozhodčím. Účelem je prověřit schopnost předvádějícího prezentovat sebe i koně v dokonalé souhře při provádění úlohy a v perfektní úpravě zevnějšku. Povolnými chody jsou krok a klus, úloha může obsahovat prvky jako zastavení, couvání, obraty, ustupování. Koně se předvádějí na ohlávce.

Startující nastupují jednotlivě.

- REINING – drezúrní úloha kombinující jízdařské prvky v pořadí stanoveném jednotlivými předem danými úlohami. Povolnými chody jsou cval, klus a krok, prováděnými prvky jsou: couvání, spin/ turn-around (vícenásobný obrat kolem vnitřní zadní nohy), sliding stop (zastavení ze cvalu s podsazením zadních nohou do skluzu), roll-back (obrat o 180° kolem zadní nohy ve cvalu

v maximálním kmihu).

Reiningový kůň by měl ochotně následovat vedení jezdce a nechat se vést s málo nebo dokonce bez znatelných pobídek a nechat se plně ovládat i na volných otěžích. Každý pohyb koně z jeho vlastní vůle musí se pokládat za nedostatek, stejně jako odchylky od předepsané úlohy. Kontakt jezdce s hubou koně je jemný, na volné otěži, kůň nese hlavu uvolněně.

Startující nastupují jednotlivě.

- WESTERN RIDING – drezúrní úloha kombinující jízdařské prvky v pořadí stanoveném jednotlivými předem danými úlohami. Povolenými chody jsou krok, klus a cval, prováděnými prvky jsou: zastavení, couvání, překonání kavalety, letný přeskok. Kůň je hodnocen za kvalitu chodů, letných přeskoků, za čisté překonání překážky, za své reakce na pobídky jezdce i své chování. Kontakt jezdce s hubou koně je jemný, na volné otěži, kůň nese hlavu uvolněně.

Startující nastupují jednotlivě.

- TRAIL – jednoduchý parkur simulující překonávání běžných terénních překážek v předem stanovené úloze. Povolenými chody jsou krok, klus a cval. Dráha obsahuje minimálně 6 a maximálně 10 překážek, které zahrnují některé z následujících: branku, můstek/lávku, kavaletovou řadu, couvání, obraty, ustupování na holeň, skok, vlnovku, oblečení a vysvlečení pláštěnky, umístění předmětu do poštovní schránky, přemístění předmětu (část výstroje, oděvu, vybavení stáje) mezi dvěma body, odložení koně.

Dvojice je hodnocena za bezchybné překonání překážky, ale i za styl práce – samostatnost koně a neznatelné pobídky na volných otěžích jsou žádoucí.

Startující nastupují jednotlivě.

- WESTERN PLEASURE – disciplína má demonstrovat přiježděnost a ovladatelnost koně při běžném ježdění. Soutěžní dvojice se pohybují na obě ruce pouze po obvodu kolbiště, povolenými chody jsou krok, klus, cval, změna chodů se provádí na výzvu rozhodčího. Hodnotí se čistota chodů, vyrovnané tempo, schopnost prodloužit či zkrátit krok, snadná ovladatelnost při prakticky nulovém kontaktu s hubou koně. V závěru lze vyžadovat po seřazení koní i couvání.

Startující nastupují všichni současně.

- WESTERN HORSEMANSHIP – drezúrní práce s koněm v jednoduché úloze stanovené rozhodčím. Povolenými chody jsou krok, klus i cval. Požadovanými prvky může být zastavení, couvání, obraty, prodloužení chodu, letný přeskok, jednoduchý přeskok, kruhy, ustupování na holeň, změny chodů, překonání kavalet. Hodnocena je preciznost provedení prvků ve stanoveném místě, čistota změny chodů a celkový dojem dvojice, která musí působit naprosto harmonicky a ve vzájemném souladu.

Startující nastupují jednotlivě.

- YEARLING LONGE LINE – lonžování ročků po dobu 1,5 minuty na obě ruce v kroku, klusu a cvalu. Účelem je zhodnotit předpoklady koně pro budoucí sportovní využití. Hodnotí se především kvalita chodů, mechanika pohybu, stavba těla a dispozice pro sport, přístup koně k práci.

Startující nastupují jednotlivě.

- YEARLING IN-HAND TRAIL – předvedení ročků na ruce v jednoduché trailové úloze v kroku a klusu. Překážky mohou zahrnovat: kavaletovou řadu, ustupování, obraty, couvání, branku, lávku/můstek, přenesení předmětu (část výstroje, oděvu, vybavení stáje) mezi dvěma body. Hodnotí se nejen vlastní zdolání překážky, ale i celkový vzhled koně, jeho úprava, stavba těla způsob, jímž kůň reaguje na předváděcího.

Startující nastupují jednotlivě.

- HUNTER UNDER SADDLE – anglická obdoba disciplíny western pleasure má demonstrovat příjezděnost a ovladatelnost honebního koně při běžném ježdění. Soutěžní dvojice se pohybují na obě ruce pouze po obvodu kolbiště, povolenými chody jsou krok, klus, cval, změna chodů se provádí na výzvu rozhodčího. Hodnotí se čistota chodů, vyrovnané tempo, schopnost prodloužit či zkrátit krok, snadná ovladatelnost. V závěru lze vyžadovat po seřazení koní i couvání.

Startující nastupují všichni současně.

- CUTTING – dobytčářská disciplína, při níž se ze stáda dobytka odděluje vybraný kus s cílem znemožnit mu návrat ke stádu po dobu 2,5 minuty. Jezdec pouze zvolí kus, který má být oddělen, ostatní by měla být samostatná práce koně, který sám blokuje teleti ústupové cesty bez fyzického kontaktu s ním. Mimo soutěžní dvojici jsou přítomni další 4 jezdcí, kteří udržují stádo skotu pohromadě. Jakmile se dobytče přestane pokoušet o útěk, jezdec mu umožní návrat ke stádu a může vybrat další kus.

Startující nastupují jednotlivě.

- BARREL RACE – disciplína s měřeným časem. Dráha je vymezena třemi barely (standardní plechové o objemu 200 l, výrazné barvy, s oběma dny) ve vrcholech rovnoramenného trojúhelníka se stranou o max. délce 40 metrů a dvojice musí kolem každého barelu uzavřít kruh. Měření času začíná a končí v okamžiku, kdy nos koně protne startovní čáru. Letný start je povolen, pokud to umožňují podmínky na kolbišti.

Startující nastupují jednotlivě.

- POLE BENDING – disciplína s měřeným časem. Dráha je vymezena šesti tyčemi umístěnými v přímce za sebou ve vzdálenosti 6,3 mezi sebou. První tyč je vzdálena 6,3 m od startu. Tyče jsou 1,85 m vysoké a umístěné v podstavci o průměru větším než 35 cm. Soutěžící projede kolem tyčí až k poslední (dle své volby zprava nebo zleva), provede obrát o 180° a projíždí mezi tyčemi slalom tam a zpět, až se od poslední tyče vrací po rovné linii k cíli. Letný start je povolen, pokud to umožňují podmínky na kolbišti.

Startující nastupují jednotlivě.